

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Dricksvatten till små barn

För dig med egen brunn

När tog du senast prov på ditt brunsvatten?

I Jönköpings kommun har ca 90 % av invånarna kommunalt vatten som provtas kontinuerligt. För dig som har egen brunn sker ingen provtagning om du inte själv lämnar in ett prov.

Om du inte nyligen provtagit ditt brunsvatten är det en bra idé att göra det nu när du har ett litet barn. Vatten är trots allt det viktigaste livsmedlet vi har!

Små barn har högre ämnesomsättning och relativt sett ett större näringsbehov än vuxna. Det innebär att barn äter och dricker mer per kilo kroppsvikt än vuxna. Det betyder också att om dricksvattnet innehåller någon form av förorening får barnet i sig förhållandevis mer. Barn är dessutom mer känsliga för vissa ämnen som kan finnas i vattnet.

Du bör alltid tänka på att spola ur kallvattenledningarna på morgonen när vattnet stått stilla under natten. På så vis kan du minska mängden föroreningar som kan komma från ledningarna.

Exempel på föroreningar

Flourid

Flourid förebygger karies och är därför bra i mindre mängder. Vid högre nivåer är det däremot risk för

fläckar i tandemaljen och flourinlagring i benvävnaden som kan leda till skelettskador. Vatten med för hög halt bör inte användas till dryck eller matlagning.

Nitrat och nitrit

Om nitrat och nitrit finns i vattnet har det troligtvis förorenats av t.ex. avlopp eller gödsling. Nitrit kan bildas genom ammoniumoxidation i filter och ledningsnät. Höga halter innebär ökad risk för försämrad syreupptagning i blodet och ska därför inte ges till barn under ett år.

Bakterier

Finns t.ex. E. coli-bakterier i dricksvattnet visar det på en förorening via avlopp eller gödsel.

Koppar

Höga halter av koppar orsakas av korrosion på kopparledningar. Koppar i dricksvattnet medför en risk för diarré och kan färga såväl håret som handfat grönt. Halten minskas enkelt genom att man spolat kallvattnet någon minut innan det används till dryck och matlagning.

Radon

Har man en borrarad brunn finns en risk för att vattnet innehåller radon. I så fall bör det inte användas till dryck eller matlagning. Den största risken uppstår dock vid t.ex. duschning, då radon frigörs till luften som man sedan andas in.

Hur ofta ska man ta ett prov?

Vi rekommenderar att du som har egen brunn tar ett mikrobiologiskt och ett kemiskt prov minst vart tredje år.

En bra idé är också att vara observant på hur det ser ut runt omkring brunnen och om omgivningen förändras. Det kan påverka vattenkvaliteten. Finns det till exempel åkrar som gödslas i närheten?

Hur går man tillväga?

Det bästa är att lämna en beställning via Alcontrols eller Eurofins webbplats och skicka in proverna till någon av dem. Läs noga de medföljande anvisningarna om hur du ska ta proven!

Båda företagen har förklaringar till analysresultat på sina webbplatser.

Alcontrols Laboratories www.alcontrol.se

Söker man på *Beställ analys av brunnsvatten* hänvisas du till webbsidan www.brunnsvatten.se där du kan läsa mer. Om du inte har gjort någon analys av ert vatten tidigare rekommenderas:

- Kemisk normalkontroll DVE001
- Mikrobiologisk normalkontroll DVE002
- Radon – om ni har djupborrad brunn

Ni kan välja att antingen lämna in provet till Alcontrols provinlämningsrum på Bangårdsgatan 4 eller skicka provet med Företagspaket.

Adress är Wheelzone c/o Bussgods/Bring AB, Bangårdsgatan 4 (mittemot ÖoB). Prover hämtas där och öppettiden är måndag - fredag kl. 08.00–16.45, lunchstängt klockan 12:00-13:00.

Eurofins laboratorium www.eurofins.se

Eurofins har ett inlämningsställe på Kabelvägen 2 i Jönköping, med öppettider måndag–fredag 08.00–16.30.

Man kan också lämna sitt prov till närmaste postkontor eftersom portot är inkluderat i priset för analysen.

Har du inte gjort någon analys av ert brunnsvatten tidigare rekommenderas:

- Kemisk analys
- Mikrobiologisk analys
- Radon - om ni har djupborrad brunn.

Beställning görs via deras webshop <http://webshop.eurofins.se/>
Eurofins tar även emot beställning av brunnsvattensanalys per telefon. Eurofins kundsupport når du måndag–fredag klockan 08.00 – 16.30 på tfn 010-490 83 00, 010-490 83 10

Vill du veta mer?

Livsmedelsverket har två häften om vatten ur egen brunn. Dessa kan beställas eller hämtas via Internet på www.slv.se och sök efter

- *Dricksvatten – Att anlägga brunn*
- *Dricksvatten – Sköt om din brunn*

Du kan också kontakta miljö- och hälsoskyddskontoret för rådgivning:

Erik Engwall, tfn 036-10 54 51
Karin Berg, tfn 036-10 50 57

